

Indholdsfortegnelse

1. Detentionslokalerne	2
2. Rapportgennemgang.....	5
2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen	8
2.2. Lægeundersøgelse	10
2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge	13
2.2.2. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald	16
2.2.3. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen	17
2.3. Oplysninger fra kriminalregistret	19
2.4. Fremstilling og visitation mv.....	20
2.4.1. Fremstilling.....	20
2.4.2. Visitation	22
2.5. Tilsyn.....	26
2.6. Løsladelsestidspunktet.....	34
2.7. Vejledning om klageadgang mv.....	34
3. Opfølgning	36
4. Underretning	36

Den 29. oktober 2001 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Hillerød. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Hillerød og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med de eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Ved brev af 1. juli 2002 har Politimesteren i Hillerød fremsendt en enkelt sådan bemærkning som er indarbejdet i rapporten. Justitsministeriet har ikke fremsendt bemærkninger til den foreløbige rapport.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i kælderplan på politistationen som stod færdigopført i 1996. Der er i alt fire detentionslokaler på hver ca. 10 m². Indgang til lokalerne sker fra politistationens gård. Mellem gården og det rum hvor visitationen finder sted, er et lokale (en garage) hvor bilen med den tilbageholdte kan køres ind. Garageporten ud til gården lukker automatisk. Fra garagen som næsten er kvadratisk, og som derfor giver meget god plads ved udstigning, fører en dør ind til visitationslokalet. Døren (en skydedør) kan åbnes ved tryk på en stor fodkontakt i ti centimeters højde til venstre for døren således at de pågældende polititjenestemænd har begge hænder fri til at håndtere den tilbageholdte.

På væggen lige inden for døren til garagen findes et samtaleanlæg til vagthavende der har kontor på etagen over detentionen. I visitationslokalet findes endvidere bl.a. en skranke med ni aflåselige skuffer til opbevaring af de tilbageholdtes effekter mv.. I skranken og i et skab bag ved skranken findes bl.a. en vejledning til anholdte (på flere sprog) og en vejledning om alkoholafvænning og –

behandling (den nyeste udgave af Rigspolitechefens vejledning ”Hvor går du hen når du går ud?”). På væggen findes der desuden et lille aflåst skab hvor nøglerne til skufferne opbevares. I visitationslokalet opbevares en kopi af den udfyldte visitationsblanket med bl.a. oplysninger om de effekter som den tilbageholdte er blevet frataget ved visitationen – dette gennemgås nærmere under pkt. 2. På selve skranken findes en plasticbetrukket liste over diverse sprog (i rubrikform). Denne liste anvendes af tilbageholdte som ikke kan gøre sig forståelige over for personalet, til at udpege sit modersmål eller et andet sprog som den tilbageholdte behersker, med henblik på eventuel tilkaldelse af tolk.

I forbindelse med visitationslokalet er der et bad og toilet.

Detentionslokalerne er beliggende på den anden side af gangen bag ved visitationslokalet. På gangen er der et skab med rene tæpper og ved siden af skabet en vasketøjskurv til tæpper som har været i brug. På væggen i gangen er der en branddetektor med forbindelse til følere i de fire detentionslokaler. Der er desuden et lille aflåst skab hvor nøglerne til detentionslokalerne anbringes når lokalerne er i brug. Alle polititjenestemænd på politistationen har efter det oplyste nøgle til dette skab. Ligeledes på væggen i gangen findes en opslagstavle med nogle metalskilte med påskriften ”rengøres”. Skiltene placeres på dørene for at markere hvilke lokaler der har været i brug og trænger til rengøring. I spidsbelastningsperioder tilkaldes ISS med henblik på hurtig klargøring af beskidte detentionslokaler.

Detentionslokalerne har grålige vægge og linoleumsgulv i samme farve. Der er endvidere i hvert af lokalerne en rist i gulvet. På gulvet eller op ad væggen var der på tidspunktet for inspektionen anbragt madrasser. I et af lokalerne var der endvidere et tæppe. Dette lokale var på tidspunktet for inspektionen i brug. (Den tilbageholdte var til afhøring hos kriminalpolitiet).

I loftet er der indbygget et kamera. Alle glassene var rene og uden ridser. På gulvet inden for kame-raets rækkevidde er malet lokalets nummer. Der er endvidere en mikrofon og en højttaler. På væggen er der en kaldeknop. Alle instrumenter blev afprøvet og virkede under inspektionen.

Belysningen består af indbyggede lamper i loftet. Under inspektionen blev det oplyst at der er gulvvarme i detentionslokalerne.

Der er i hvert lokale et oplukkeligt vindue med klart glas med udsigt til en mur. Inderst i lysåbningen ind til detentionslokalerne er der yderligere et (aflåst) vindue med tykt klart plexiglas på en forsatsramme. Hængslerne til dette vindue er afrundet således at de ikke kan bruges til selvmordsforsøg. I forhold til detentionslokaler på andre politistationer er der således meget lyst i lokalerne og mulighed for en grundig udluftning i forbindelse med rengøring. I lokale tre er der to vinduer. Det er ikke muligt at kigge ind gennem vinduerne til detentionslokalerne.

I dørene er der et kighul med plexiglas således at det er muligt at kigge ind til den tilbageholdte uden at åbne døren. Glasset i dørene indtil tre af detentionslokalerne, i særdeleshed rum nr. 3, var ridset. Det var således vanskeligt at kigge ind i rum nr. 3 hvilket jeg gjorde opmærksom på under inspektionen. Også selve dørene er i flere af detentionslokalerne ridset en del på indersiden.

Det forhold at der er ridsemærker på dørene (og i kighullernes glas), kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer, § 13, stk. 3 (den tidligere kundgørelses § 13, stk. 1) hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at politimesteren overvejer at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, og at politimesteren på baggrund af min tilkendegivelse under inspektionen har foranlediget eller vil foranledige at glasset i døren ind til detentionslokale nr. 3 bliver udskiftet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Der var på tidspunktet for inspektionen anbragt en papirserviet i loftet i detentionslokale nr. 4. Det blev oplyst at denne lap formentlig er blevet overset i forbindelse med rengøringen af rummet efter den sidste bruger.

Jeg går ud fra at papirservietten nu er fjernet.

Det blev under inspektionen oplyst at lægebetjeningen af detentionen fungerer tilfredsstillende. Det blev endvidere oplyst at det i detentionen i Hillerød – også forud for kravet i den nye kundgørelse om obligatorisk lægetilsyn i forbindelse med anbringelse i detention – har været praksis altid at tilkalde læge. De nye regler har således på dette punkt ingen betydning for detentionen i Hillerød.

Hvad spørgsmålet om lægetilsyn i de udlånte sager angår, henviser jeg til det som jeg har anført nedenfor under pkt. 2.2.

De tilbageholdte forlader efter løsladelsen detentionen enten gennem (den aflåste) port ind til gården bag ved politistationen, eller via vagthavendes kontor hvortil man kommer ad en stentrappe med gelænder eller en elevator.

De fysiske forhold i detentionen i Hillerød er efter min opfattelse gode og bærer præg af at indretningen af detentionen i 1996 har været nøje overvejet. Jeg henviser i den forbindelse også til de velgennemtænkte indbringelsesforhold. Der var endvidere rent og pænt overalt i detentionen.

Fremvisningen af detentionen var præget af en professionalisme som sammen med de gode fysiske forhold efterlod indtrykket af en velfungerende detention.

Jeg har noteret mig anvendelsen af den plastikbetrukne sprogliste i rubrikform – ordningen er velegnet til at give videre i forbindelse med kommende inspektioner.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de første 15 detentionsanbringelser efter den 31. juli 2001 (tidspunktet for den nye kundgørelses ikrafttræden). Jeg modtog herefter detentionsrapporter og – med et enkelt undtagelse – tilhørende lægeerklæringer vedrørende 15 detentionsanbringelser i perioden fra den 7. august til den 25. august 2000. Jeg modtog endvidere visitationsblanketter vedrørende 2 detentionsanbringelser.

Det fremgår af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen (som omtales nedenfor) at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes.

I to tilfælde er rubrikken om hvorledes der blev forholdt med den tilbageholdte (overgivet til andre, indbragt til hospitalet, forsorgshjem eller lignende eller indsat i politiets detentioner) ikke udfyldt.

Det fremgår imidlertid på anden måde af detentionsrapporten at også disse tilbageholdte er blevet indsat i detentionen.

At dette ikke fremgår af den dertil hørende rubrik i detentionsrapporten, er beklageligt.

Som det vil fremgå af min rapportgennemgang, er de enkelte rubrikker i rapporterne i talrige tilfælde ikke udfyldt.

Forholdet er nærmere det at der i intet af de 15 tilfælde – fuldt ud – er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1. Jeg henstiller til politimesteren at indskærpe notatpligten.

Jeg beder om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

Der har i fire tilfælde været tale om mere end en detentionsanbringelse i løbet af den samme dag. Således har der den 11., 18., og 20. august 2001 været anbragt to personer i detentionen og den 19. august 2001 tre personer. De pågældende har i samtlige tilfælde (i en del af tiden) været detentionsanbragt samtidig. Anbringelserne der er nævnt under gennemgangen nedenfor, er angivet med datoen for anholdelsen (tilbageholdelsen) og eventuelt – i det omfang der er forvekslingsmuligheder – med tidspunktet for anholdelsen eller med den detentionsanbragtes fødselsdato (hvis anholdelsestidspunktet ikke er oplyst).

I enkelte tilfælde er det i detentionsrapporten eller på anden måde angivet hvilket af de fire lokaler der har været anvendt.

I alle tilfælde er Rigspolitechefens blanket P152 anvendt (bilag 1 til den nye kundgørelse). Denne blanket forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Blanketten indeholder bl.a. felter til angivelse af generalia for den anholdte. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for henholdsvis anholdelsen, indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende, vejledning om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver, visitationen, anbringelsen i detentionen, såvel foreløbig som endelig anbringelse, lægetilkald, lægetilsyn, løsladelsen og udlevering af eventuelle tilbageholdte effekter.

Blanketten indeholder endvidere rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er indsat i detentionen, overgivet til andre (f.eks. bragt hjem), indbragt til hospital eller til forsorghjem eller lignende. Der er endvidere et felt til afkrydsning af at der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes angivet at udskriften skal vedlægges. Desuden er der felter til afkrydsning af om den tilbageholdte efter vagthavendes vurdering er påvirket af alkohol, og i givet fald i hvilken grad, eller af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika) og til angivelse af andre forhold (skader, spor). Videre er der felter til afkrydsning af om der er sket visitation efter kundgørelsens § 13, stk. 3 eller stk. 4, og felter til angivelse af hvem der har foretaget visitationen, og om der er frataget effekter (f.eks. penge eller værdigenstande). Der er yderligere felter til notering af lægens bemærkninger, til oplysning om hvorvidt (og af hvem) den tilbageholdte har fået udleveret pjecen ”Hvor går du hen, når du går ud?”, eller en lokalt udarbejdet blanket/pjece om klageadgang, muligheden for skriftligt begrundelse for detentionsanbringelsen og muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling, til oplysning om hvem der udleverede tilbageholdte effekter, og til den tilbageholdtes kvittering herfor. Endelig er der et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønskede at kvittere.

På bagsiden af blanketten er der felter til notering af dato og klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn og til bemærkninger i forbindelse hermed. Ovenover felterne er det anført at det ved angivelse af enten et F eller et E ud for hvert tilsyn skal markeres om der er tale om et tilsyn ved fremmøde eller om et elektronisk tilsyn. Hvis der er tale om et skærpet tilsyn, skal det markeres ved et S.

Det fremgår som nævnt af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen (som omtales straks nedenfor) at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitechefens kundgørelse II af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer der trådte i kraft den 1. august 2001. Rigspolitechefen har i et følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre omtalt de vigtigste ændringer i forhold til den tidligere gældende kundgørelse.

Af Politiets Statistik for 2000 fremgår det at der dette år var 155 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Hillerød politikreds. Alle blev lægeundersøgt (6 blev indbragt på sygehuset, mens ingen blev bragt til hjemmet). (Af årsberetningen for 1999 fremgår det at der dette år var i alt 120 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Hillerød politikreds hvoraf 109 – eller ca. 90% – blev lægeundersøgt). Lægetilsyn er efter den nugældende kundgørelse obligatorisk i alle tilfælde.

I Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til kundgørelsen er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et ressourcensynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. Det er endvidere bl.a. anført at politikredsene mere generelt bør undersøge om der i kredsen findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der i Hillerød politikreds har været foretaget en sådan undersøgelse og i givet fald oplyse om resultatet heraf.

2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter kundgørelsens § 1, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for den pågældende selv eller andre, eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter stk. 2 tage stilling til om den pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen (stk. 2, nr. 4). Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis mindre indgribende foranstaltninger

(overgivelse til andre, f.eks. hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, jf. nr. 1-3) ikke findes tilstrækkelige til af afværge faren.

Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde, må som udgangspunkt ikke anbringes i detention, jf. § 2, stk. 2. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke berusede personer, finder kundgørelsen ikke anvendelse.

Det fremgår i 12 af de 15 tilfælde af detentionsrapporten, og oftest tillige af lægeerklæringen, at de pågældende var berusede. I alle 12 tilfælde er det afkrydset at der er tale om påvirkethed af alkohol, i ét tilfælde i kombination med andre berusede og/eller bedøvende midler. I alle 12 tilfælde er graden af påvirkethed angivet. I 2 tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket i svær grad. I 9 tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket i middel grad. I det sidste tilfælde er det afkrydset at pågældende var påvirket i let grad. (I lægeerklæringerne er graden af påvirkethed også angivet i flere tilfælde, og lægens vurdering har i enkelte tilfælde afvejet fra politiet; i et enkelt tilfælde hvor der i detentionsrapporten er angivet at den anholdte var beruset i svær grad, har lægen således vurderet at den anholdte var let beruset (anholdelsen den 19. august 2001, kl. 03.05).

I de 3 tilfælde hvor feltet om påvirkethed i detentionsrapporten ikke er udfyldt, fremgår det af lægeerklæringen at den pågældende var påvirket (i et enkelt tilfælde medicinpåvirket).

At dette ikke fremgår af detentionsrapporten, er beklageligt.

Jeg har ikke grundlag for en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i kundgørelsens § 1, herunder stk. 3, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige til at afværge faren som angivet i stk. 1, har været opfyldt i de enkelte tilfælde, herunder det tilfælde hvor der alene var tale om påvirkning i let grad. Jeg går ud fra at betingelserne har været opfyldt i alle tilfælde.

Jeg lægger herefter til grund at alle anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1.

Jeg har nedenfor beskrevet min undersøgelse af overholdelsen af reglerne om lægeundersøgelse, fremstilling og visitation i de 15 tilfælde på en (forholdsvis) minutiøs måde, og jeg har stillet en række spørgsmål. Jeg er opmærksom på at der er risiko for at rapporten bliver tilegnelsesmæssigt vanskeligere, jo mere detaljeret undersøgelsen bliver beskrevet. Denne fremgangsmåde har imidlertid været nødvendigt fordi mængden af de (i øvrigt obligatoriske) oplysninger i de 15 detentionsrapporter varierer vedrørende disse punkter, således som jeg allerede har været inde på i det indledende afsnit ovenfor.

Notaterne om tilsynet med de detentionsanbragte er i modsætning hertil mere ensartede og meget mere fyldige (nærmere herom nedenfor under pkt. 2.5.). Jeg har derfor ment at kunne begrænse min beskrivelse af undersøgelsen på dette punkt til at angå de fejl som går igen i alle/eller næsten alle 15 tilfælde uden at jeg dog har kunnet gennemføre dette fuldt ud.

2.2. Lægeundersøgelse

Efter kundgørelsens § 12 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den tilbageholdte er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Lægetilsyn skal efter § 14 foretages enten ved tilkald af læge, ved undersøgelse på skadestue eller ved tilkald af vagtlæge, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt. Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. § 14, stk. 3. Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspoliti-

chefen, jf. samme bestemmelses 2. pkt. og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit).

Det blev (som allerede nævnt) under inspektionen oplyst at lægebetjeningen af detentionen fungerer fint. Det blev endvidere oplyst at det i detentionen i Hillerød – også forud for kravet i den nye kundgørelse om obligatorisk lægetilsyn i forbindelse med anbringelse i detention – har været praksis altid at tilkalde læge.

De nye regler har således på dette punkt ikke betydet ændringer for detentionen i Hillerød.

Der foreligger i alle tilfælde, på nær ét, en lægeerklæring (anholdelsen den 14. august 2001, kl. 22.02). I detentionsrapporten i den nævnte sag er det noteret at der var lægeundersøgelse ved en nærmere angivet læge. Under rubrikken ”lægens bemærkninger” er det anført at den anholdte ”kan være i politiets varetægt”. Det fremgår ikke af detentionsrapporten om lægen personligt har skrevet sine bemærkninger ind i detentionsrapporten. På baggrund af skriften går jeg ud fra at dette ikke er tilfældet. I et andet tilfælde (anholdelsen den 19. august 2001, kl. 03.05) er lægeerklæringen ikke underskrevet af lægen.

Jeg lægger i begge tilfælde til grund at der har været foretaget lægetilsyn.

Lægetilsynet er i alle tilfælde sket på politistationen, og det er sket ved fire forskellige læger (10 ud af de 15 detentionsanbragte har dog været undersøgt af den samme læge).

I det tilfælde hvor der ikke foreligger en lægeerklæring, fremgår det heller ikke af detentionsrapporten på hvilket tidspunkt lægetilsyn fandt sted. Tidspunktet for lægetilsynet fremgår i alle de 14 øvrige tilfælde, men i 8 tilfælde fremgår dette alene af lægeerklæringen – hvor der er en fortrykt linje til angivelse heraf.

Da det er anført i kundgørelsens § 14, stk. 3, første pkt., at tidspunktet for lægeundersøgelse skal anføres i selve detentionsrapporten, og det ikke udtrykkeligt er anført at det ikke gælder hvis lægen udfærdiger en skriftlig erklæring hvoraf dette tidspunkt fremgår, skal dette tidspunkt angives i detentionsrapporten selv om det fremgår af lægeerklæringen. Det er derfor beklageligt at det i 9 tilfælde ikke i detentionsrapporten er anført hvornår der skete lægetilsyn, jf. detentionskundgørelsens § 14, stk. 3.

Det fremgår i alle tilfælde af lægeerklæringen (i de 14 tilfælde hvor en sådan foreligger) hvem der forestod lægetilsynet. I det tilfælde hvor der ikke foreligger en lægeerklæring, fremgår oplysningen herom af detentionsrapporten. I 11 af nævnte 14 tilfælde er lægens navn tillige oplyst i detentionsrapporten. Feltet til angivelse af hvem der forestod lægetilsynet, er med andre ord ikke udfyldt i 3 detentionsrapporter (anholdelsen den 9. august, den 11. august kl. 11.25, og den 18. august 2001, fødselsdato 1103).

Lægens navn skal anføres i detentionsrapporten selv om det fremgår af lægeerklæringen, jf. det ovenfor anførte. Da der imidlertid er tale om få tilfælde hvor der i detentionsrapporterne mangler oplysning om hvem der udførte lægetilsynet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Lægen har i alle de nævnte 14 tilfælde udfærdiget lægeerklæringen på blanket P 153. De enkelte afsnit i lægeerklæringen er udfyldt i alle tilfælde på nær ét (i dette tilfælde er rubrikken ”den undersøgtes oplysninger” ikke udfyldt (om denne undersøgtes almentilstand er i lægeerklæringen anført ”psykisk påfaldende m. vrangforestillinger”)).

Lægen har i alle 14 tilfælde i lægeerklæringen afkrydset/anført at undersøgtes tilstand ikke skønnedes behandlingskrævende (konklusionens pkt. a). I et enkelt tilfælde har lægen dog anført at en dyb rift i en finger burde sys eller limes. Da den undersøgte imidlertid modsatte sig behandling, og da lægen skønnede at der kun var kosmetiske grunde hertil, har lægen også i dette tilfælde anført at der ikke var

behov for behandling (anholdelsen den 18. august 2001, fødselsdato 1103) De undersøgende læger har således i alle tilfælde anset de anholdte/tilbageholdte for egnede til detentionsanbringelse. Dette er i de fleste tilfælde udtrykkeligt anført af lægen enten i lægeerklæringens konklusion under punkt c, ”Andet, herunder supplerende bemærkninger”, eller – herunder i det tilfælde hvor der ikke foreligger en lægeerklæring – i detentionsrapporten i feltet om ”lægens bemærkninger”.

I enkelte tilfælde har lægen anført supplerende bemærkninger i lægeerklæringen under konklusionen, pkt. c. Kun i 4 tilfælde er der notat i detentionsrapporten om lægens bemærkninger. Det er i 3 af disse tilfælde blot anført at den undersøgte kan anbringes i detentionen. I det sidste af disse tilfælde er graden af den undersøgtes beruselse anført suppleret med en oplysning om at den undersøgte ikke er behandlingskrævende. Det er i intet tilfælde f.eks. med et minus, angivet at udfyldelsen af denne rubrik har været overvejet.

Også vedrørende dette forhold er det min opfattelse at der skal gøres notat i rubrikken om lægens bemærkninger i detentionsrapporten selv om de fremgår af erklæringen, jf. det ovenfor anførte. Det gælder efter min opfattelse også selv om lægen ikke har haft nogen bemærkninger idet det så må angives f.eks. med et minus eller en bemærkning om at der intet er at bemærke. Det er derfor efter min opfattelse beklageligt at rubrikken kun er anvendt i 4 tilfælde.

2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, 2. pkt. I 3 tilfælde er tidspunktet for tilkald af lægen ikke angivet (anholdelsen den 7. august, den 20. august, kl. 01.55 og den 23. august 2001).

Da der kun i enkelte tilfælde mangler notat om tidspunktet for lægetilkald, jf. kundgørelsens § 6, 2. pkt., giver det mig ikke anledning til at foretage noget.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af eller undersøgelse ved læge. Dog er det i kundgørelsens § 6 anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen, og at den vagthavende herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte. Denne bestemmelse har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende efter kundgørelsens § 6, og at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

I 3 tilfælde er tidspunktet for lægetilkald som nævnt ikke angivet. Det fremgår således ikke om tilkald i disse tilfælde er sket under transporten eller efter indbringelsen til politistationen – og i givet fald hvor lang tid efter indbringelsen. Disse sager indgår derfor ikke i gennemgangen nedenfor om tidspunktet for lægetilkald der således omfatter 12 sager.

Tidspunktet for underretningen af vagthavende er ikke angivet i noget tilfælde og skal ifølge kundgørelsen heller ikke angives.

Kun i 2 af de 12 tilfælde er der med sikkerhed sket lægetilkald før indbringelsen af den tilbageholdte (dvs. under transporten til politistationen). I 2 af de tilfælde hvor tidspunktet for lægetilkald er oplyst, mangler angivelsen af tidspunktet for indbringelsen af den anholdte. I disse 2 sager er heller ikke tidspunktet for fremstillingen for vagthavende oplyst. I de re-

sterende 8 tilfælde skete tilkald af læge efter indbringelsen af den anholdte til politistationen. De 8 sager omtales nærmere nedenfor.

For så vidt angår manglende notater om indbringelse og fremstilling, henviser jeg til pkt. 2.4. nedenfor.

Da tidspunktet for underretningen af vagthavende ikke er angivet i noget tilfælde, fremgår det ikke hvor lang tid der gik fra underretningen til lægetilkaldet. Det følgende tager derfor udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen.

I de 2 tilfælde hvor der skete lægetilkald før indbringelse til politistationen, blev læge tilkaldt henholdsvis 18 og 6 minutter før indbringelsen. I 3 af de 8 tilfælde hvor lægetilkald med sikkerhed skete efter indbringelsen, blev lægen tilkaldt inden for det først kvarter efter indbringelsen (henholdsvis 7, 12 og 14 minutter efter). I 3 tilfælde skete tilkaldet henholdsvis 20, 22 og 23 minutter efter indbringelsen (anholdelsen den 20. august, kl. 22.00, og de to anholdelser den 19. august 2001). I et af de otte tilfælde blev lægen tilkaldt 48 minutter efter tidspunktet for indbringelsen. I det sidste af de otte tilfælde er det ikke muligt med sikkerhed at læse hvornår lægetilkaldet fandt sted (anholdelsen den 14. august 2001).

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner, udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der som allerede nævnt har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald.

Idet jeg henviser til bestemmelsen i kundgørelsens § 6, og gennemgangen ovenfor vedrørende antallet af tilfælde hvor der skete lægetilkald før indbringelsen, beder jeg politimesteren om at oplyse

nærmere om praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning.

Jeg beder endvidere politimesteren om en udtalelse om årsagen til at lægetilkald i 4 tilfælde først fandt sted mellem 20 og 48 minutter efter indbringelsen.

2.2.2. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald

I et enkelt tilfælde er der, som tidligere nævnt, ikke oplysning om tidspunktet for lægetilsyn (anholdelsen den 14. august 2001). Der foreligger, som tidligere nævnt, heller ikke en lægeerklæring. I denne sag fremgår det af detentionsrapporten at der er sket foreløbig og endelig anbringelse i detentionen på samme tidspunkt – kl. 22.40 – straks efter indbringelsen som skete kl. 22.30. Da endelig anbringelse forudsætter lægetilsyn, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2, lægger jeg på derfor til grund at lægetilsynet i dette tilfælde er sket umiddelbart efter indbringelsen. Da anholdelsen i denne sag skete kl. 22.02, har lægetilsynet fundet sted mindre end 38 minutter efter tilkaldet.

I 2 af de 3 tilfælde hvor tidspunktet for lægetilkald ikke fremgår, er det ikke muligt på anden måde at vurdere hvor lang tid der gik fra tilkaldet og til lægetilsyn fandt sted. Tidspunktet for lægeundersøgelsen er i disse tilfælde det eneste tidspunkt som er oplyst (anholdelser den 7. august og den 23. august 2001). I det sidstnævnte tilfælde er tidspunktet for endelig anbringelse i detentionen dog også oplyst (det samme tidspunkt som lægeundersøgelsen). Jeg ser i den forbindelse bort fra tidspunkterne for detentionstilsynene. I det sidste af disse 3 tilfælde (anholdelsen den 20. august 2001, kl. 01.55) fandt lægetilsyn sted kl. 02.35 - 40 minutter efter anholdelsen og altså mindre end 40 minutter efter det efterfølgende tilkald af læge.

I intet af de 11 øvrige tilfælde fandt lægetilsyn sted senere end 1 time efter tilkaldet. Lægetilsynet fandt i disse tilfælde sted henholdsvis 11, 18, 19, 20, 24, 28, 33, 40, 42, 50 og 58 minutter efter at lægen var blevet tilkaldt.

Der er således med sikkerhed i 13 tilfælde sket lægetilsyn hurtigt efter tilkaldet. På den baggrund og under henvisning til oplysningerne under inspektionen om at lægeordningen fungerer godt, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

2.2.3. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen efter min umiddelbare opfattelse ikke er snarest muligt. I forbindelse med mine inspektioner af detentionerne i Aabenraa og Ringsted – udtalte jeg som min endelige opfattelse at lægetilsyn som finder sted mere end en time efter indbringelsen ikke er snarest muligt efter indbringelsen (mine opfølgingsrapporter af 13. marts 2002).

I mere end halvdelen af de undersøgte 15 tilfælde fandt der lægetilsyn sted mindre end 45 minutter efter indbringelsen til politistationen. Dette gælder også det ovenfor nævnte tilfælde hvor tidspunktet for lægetilsyn ikke er opgivet, men hvor jeg har lagt til grund at lægetilsyn fandt sted forud for den endelige detentionsanbringelse som forudsætter et lægetilsyn.

I 4 tilfælde er der ingen oplysninger om tidspunktet for indbringelsen til politistationen eller om tidspunktet for fremstillingen for vagthavende. I ét af disse tilfælde (anholdelsen den 11. august 2001, kl. 11.25) fremgår det at lægetilsynet fandt sted kl. 12.40. Det fremgår endvidere at den pågældende, der bor i Græsted, blev anholdt med henblik på afsoning. Jeg

går ud fra at anholdelsen fandt sted på bopælen. I et andet af disse fire tilfælde (anholdelsen den 18. august 2001, fødselsdato 1103) fremgår det at den pågældende blev foreløbigt detentionsanbragt kl. 00.37. Lægetilsynet fandt ifølge lægeerklæringen sted kl. 01.30.

På baggrund af disse øvrige oplysninger i de to sager – og henset til den tid som er medgået til transporten fra Græsted i den førstnævnte sag – lægger jeg til grund at der også i disse tilfælde har været lægetilsyn inden for den første halve til hele time efter indbringelsen til politistationen.

I 3 tilfælde gik der henholdsvis 1 time og 4 minutter, 1 time og 13 minutter og 1 time og 46 minutter fra indbringelsen til der fandt lægetilsyn sted. Det drejer sig om to af anholdelserne den 19. august 2001 (kl. 00.30 og fødselsdato 2309) og anholdelsen den 25. august 2001. I disse tilfælde gik der som allerede nævnt henholdsvis 22, 23 og 48 minutter fra indbringelsen til lægen blev tilkaldt.

At der i disse tre tilfælde er gået mere end 1 time efter indbringelsen før der fandt lægetilsyn sted, er efter min opfattelse beklageligt. Dette forhold kan imidlertid i alle tre tilfælde tilskrives det sene tidspunkt for lægetilkald. Herefter – og idet jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe betydningen af at lægen tilkaldes allerede inden den anholdte er indbragt til politistationen, jf. kundgørelsens § 6, 1. pkt. – foretager jeg mig ikke noget vedrørende disse sager med hensyn til tidspunktet for lægetilsynet.

I de 2 tilfælde som jeg har nævnt ovenfor – hvor det ikke muligt at se hvor lang tid der gik mellem tilkald af læge og lægetilsyn fordi tidspunktet for lægeundersøgelsen i disse tilfælde er det eneste tidspunkt som er oplyst – er det i sagens natur heller ikke muligt at se hvornår lægetilsynet fandt sted i forhold til indbringelsen på politistationen. Det drejer sig om anholdelserne den 7. og den 23. august 2001.

Jeg beder politimesteren om at oplyse hvornår de pågældende blev indbragt på politistationen – eller hvis dette ikke er muligt – anholdt.

Tilsvarende gælder tidspunktet for fremstilling af disse to detentionsanbragte. Jeg henviser herved til det som jeg har anført nedenfor under pkt. 2.4.

2.3. Oplysninger fra kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal den vagthavende inden der foretages visitation (og foreløbig anbringelse i detentionen), indhente oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. § 19. Oplysningerne skal udprintes og opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3 (i minimum 2 år).

I den fortrykte detentionsrapport er der et felt til afkrydsning af om der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er angivet at udskriften skal vedlægges rapporten.

Dette felt er afkrydset i 5 af de 15 tilfælde, men udskriften er i intet tilfælde vedlagt således som det er angivet i rubrikken.

Det er beklageligt at der i to tredjedele af sagerne ikke er sket afkrydsning, og at udskrift fra kriminalregistret ikke er vedlagt rapporterne i noget tilfælde, jf. kundgørelsens §§ 22 og 13, stk. 2. Jeg henviser til min henstilling ovenfor under pkt. 2 om indskærpelse af notatpligten. Jeg går ud fra at politimesteren i den forbindelse tillige vil indskærpe pligten til at vedlægge udskrift fra kriminalregistret.

Idet jeg går ud fra at den manglende afkrydsning ikke er udtryk for at der ikke er indhentet oplysninger i kriminalregistret, men at der i alle tilfælde indhentes – og således også i de konkrete tilfælde er indhentet – sådanne oplysninger i overensstemmelse med kundgørelsens § 13, stk. 2, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

2.4. Fremstilling og visitation mv.

Efter kundgørelsens § 8 skal den tilbageholdte ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS. Efter kundgørelsens § 22, stk. 1, skal alle punkter i detentionsrapporten udfyldes, og altså også tidspunktet for indbringelsen.

2.4.1. Fremstilling

I 3 af tilfældene mangler notat om alle de tre nævnte tidspunkter. Herudover mangler tidspunktet for anholdelsen i et tilfælde, for indbringelsen ligeledes i et tilfælde og tidspunktet for fremstillingen i 2 tilfælde (jf. ovenfor pkt. 2.2.).

Dette er beklageligt.

Jeg går ud fra at der også i de tilfælde hvor der ikke er notat herom, er sket fremstilling for vagthavende.

I de 5 tilfælde hvor der ikke er notat om tidspunktet for fremstillingen, er det ikke muligt at se om fremstilling er sket straks ved ankomsten til politistationen, jf. kundgørelsens § 8, men i et af disse tilfælde kan det udledes af de øvrige oplysninger i detentionsrapporten. Det drejer sig om anholdelsen den 20. august, kl. 01.55). I dette tilfælde blev den tilbageholdte anbragt foreløbig i detentionen et minut efter indbringelsen, og fremstilling må derfor – forudsat at fremstilling er sket i overensstemmelse med § 8 – være sket umiddelbart efter indbringelsen. I de øvrige 4 tilfælde kan fremstillingstidspunktet ikke udledes pga. de meget sparsomme oplysninger i detentionsrapporten. Jeg går imidlertid ud fra at fremstilling er sket straks efter ankomsten til politistationen.

I de 4 tilfælde hvor indbringelsestidspunktet ikke er angivet, mangler også oplysning om fremstillingstidspunktet.

Jeg har ovenfor under punkt 2.2 bedt politimesteren om at oplyse hvornår de detentionsanbragte i 2 af de 4 sager blev indbragt til politistationen (anholdelserne den 7. og 23. august 2001).

Jeg beder i tilknytning hertil, hvis det er muligt, politimesteren om at oplyse hvornår de pågældende blev fremstillet for vagthavende.

I alle de 10 tilfælde hvor der foreligger oplysninger om såvel indbringelsestidspunktet som fremstillingstidspunktet, fremgår det at fremstillingen er sket straks efter indbringelsen til politistationen, idet der er angivet det samme tidspunkt. I et enkelt tilfælde (anholdelsen den 15. august 2001) er indbringelsestidspunktet angivet at skulle være identisk med anholdelsestidspunktet (fremstillingen er angivet at være sket fem minutter efter anholdelsen). Den pågældende blev anholdt på Københavnsvej, og jeg går derfor ud fra at der foreligger en skrivefejl, og at den pågældende blev indbragt til politistationen fem minutter efter anholdelsen og straks fremstillet for vagthavende.

I et andet af de 10 tilfælde er der angivet det samme tidspunkt for såvel anholdelse som indbringelse og fremstilling (anholdelsen den 18. august 2001, kl. 10.30) Det fremgår af sagen at den pågældende blev indbragt til politistationen fra Slotsgade der ligger relativt tæt på politistationen. Jeg går ud fra at de sammenfaldende tidspunkter skal tilskrives dette (geografiske) forhold kombineret med angivelsen af cirkatidspunkter, og endvidere at den pågældende blev fremstillet for vagthavende straks efter indbringelsen.

2.4.2. Visitation

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen, og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den tilbageholdte.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal den tilbageholdte ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den tilbageholdte.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte, jf. § 13, stk. 4. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 3. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. § 19, indtil visitation, som beskrevet i 1. pkt., har fundet sted.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 5, skal effekter der fratages en tilbageholdt, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre tilbageholdte. Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I detentionsrapporten er der rubrikker til afkrydsning af efter hvilken bestemmelse der er sket visitation (§ 13, stk. 3 eller 4). Der er endvidere felter til angivelse af hvem visitationen er foretaget af, hvornår den er foretaget (dato og klokkeslæt) og til angivelse af eventuelle fratagne effekter.

I 10 af de 15 tilfælde er det afkrydset efter hvilken bestemmelse visitationen skete. Der er i alle tilfælde sat kryds ved § 13, stk. 3. I alle 10 tilfælde er det angivet hvornår visitationen fandt sted og – med initialer – angivet hvem der foretog visitationen. Det er ligeledes i alle 10 tilfælde angivet hvad der blev frataget den pågældende ved visitationen. I et af tilfældene er det dog med ”ingen” angivet at der ikke var noget at fratage den anholdte. I 2 af de 10 tilfælde (anholdelsen den 18. august, kl. 10.30 og den 25. august 2001) er der endvidere vedlagt et visitationsblad. Alle visitationsbladets felter er udfyldt – herunder felterne om anholdelse, indbringelse og løsladelse. Visitationsbladet indeholder i det sidstnævnte tilfælde ingen oplysninger som ikke også fremgår af detentionsrapporten. Detentionsrapporten er i dette tilfælde udfyldt på to punkter nær.

Det er beklageligt at felterne om visitation mv. ikke er udfyldt i alle tilfælde, jf. kundgørelsens § 22.

I et af de resterende 5 tilfælde fremgår det på anden måde at der har fundet visitation sted (anholdelse den 7. august 2001). Der er i denne sag i feltet med fratagne effekter henvist til en ”ap.seddel”.

Det fremgår således i 11 tilfælde at der er sket en visitation. Jeg går imidlertid ud fra at der også skete visitation i de øvrige tilfælde.

I de 5 tilfælde hvor tidspunktet for foretagelse af visitationen ikke er anført, er det ikke muligt at efterprøve om bestemmelsen i kundgørelsens § 13, stk. 1, har været overholdt. Min gennemgang nedenfor angår de øvrige 10 tilfælde.

For disse 10 tilfældes vedkommende er tidspunktet for visitationen i 2 tilfælde angivet til et, henholdsvis to, minutter efter foreløbig anbringelse i detentionen (anholdelsen den 19. august 2001, kl. 03.05 og den 19. au-

gust 2001, fødselsdato 2309), men jeg lægger til grund at det var samtidig med indsættelsen. I de øvrige otte tilfælde fremgår det at visitationen er foretaget 1-6 minutter (i et enkelt tilfælde 10 minutter) før den foreløbige anbringelse i detentionen. I samtlige 10 tilfælde skete visitation før lægeundersøgelse. Jeg medregner her det ovenfor under pkt. 2.2. nævnte tilfælde hvor jeg har lagt til grund at lægeundersøgelsen skete umiddelbart forud for den endelige anbringelse i detentionen (anholdelsen den 14. august 2001). I alle de 10 tilfælde er der notat om fratagne effekter, primært penge. I et tilfælde er det som allerede nævnt, noteret at der intet var at fratage den pågældende ved visitationen.

Efter min opfattelse er det hensigtsmæssigt på denne måde at angive at der ikke er fundet effekter at fratage, selv om der alene efter kundgørelsen (og blanketten) er pligt til at gøre notat om det der er frataget, og selv om dette for så vidt allerede følger af oplysningen om at der er sket visitation.

Det fremgår af visitationsbladet i et af de 2 ovenfor nævnte tilfælde (anholdelsen den 18. august, 2001, kl. 10.30) at den pågældende – udover sine penge – også fik frataget sit overtøj og sine støvler. Dette er ikke angivet i det andet tilfælde hvor der er vedlagt visitationsblad.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 5, er der kun notatpligt vedrørende penge og værdigenstande.

I alle 10 tilfælde er det angivet hvem der foretog visitationen, i 6 af disse har der medvirket to polititjenestemænd. I et af disse 6 tilfælde tilhører et af de tre sæt initialer som er oplyst i detentionsrapporten, den vagthavende som derfor ikke er ”regnet med”). I et tilfælde har der medvirket tre polititjenestemænd, mens der i de 3 sidste tilfælde kun har medvirket én. I alle tilfælde er de pågældende polititjenestemænds identitet angivet ved initialer.

Da det udtrykkeligt i bestemmelsen i kundgørelsens § 13, stk. 5, er angivet at "navnene" på de polititjenestemænd som har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten, er det en fejl at der alene er angivet initialer. Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe at der skal ske en angivelse af navnene på de pågældende.

Jeg kan oplyste at jeg i forbindelse med min inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse har anmodet Justitsministeriet om at oplyse hvorvidt det efter bestemmelsen er tilstrækkeligt at angive fornavne (min endelige rapport af 27. marts 2002). Jeg har endnu ikke modtaget svar fra ministeriet.

I alle 10 tilfælde hvor det er afkrydset efter hvilken bestemmelse visitationen fandt sted, har der som nævnt været tale om § 13, stk. 3. Så vidt jeg kan se, har ingen af de detentionsanbragte som er omfattet af min undersøgelse, været kvinder. Der er vedrørende en af de anholdte ikke opgivet CPR-nummer, men alene fødselsdato og -år (anholdelsen den 20. august 2001, kl. 22.00), men jeg har umiddelbart pga. endelsen på den pågældendes efternavn anset også denne anholdte for at være en mand.

Hvis dette ikke er korrekt, går jeg ud fra at politimesteren oplyser mig herom.

Den detentionsanbragte har i 2 tilfælde ved løsladelsen kvitteret på detentionsrapporten for modtagelse af penge/effekter, som var blevet frataget den pågældende, mens der i detentionsrapporten i 3 tilfælde er henvist til et – går jeg ud fra – samtidigt udfyldt visitationsblad. I samtlige disse 5 tilfælde er også de øvrige felter med tilknytning til visitationen udfyldt. I 4 tilfælde indeholder detentionsrapporten ingen oplysninger om hvorvidt den anholdte i forbindelse med løsladelsen har fået sine fratagne effekter udleveret (rubrikken til angivelse af at den tilbageholdte ikke ønskede at kvittere, er i intet tilfælde udfyldt). Det ene af disse 4 tilfælde (anholdel-

sen den 18. august 2001, kl. 10.30) udgør et af de 2 tilfælde hvor der er vedlagt et visitationsblad. Visitationsbladet indeholder de oplysninger som ikke fremgår af detentionsrapporten – den pågældende har også kvitteret for modtagelsen på visitationsbladet (I det andet af de to tilfælde hvor der er vedlagt et visitationsblad, har den detentionsanbragte kvitteret begge steder). I det sidste af de 10 tilfælde hvor det er angivet i detentionsrapporten at der har fundet visitation sted, er det som allerede nævnt udtrykkeligt anført at der intet var at fratage den pågældende – og dermed heller intet at udlevere.

Som det fremgår, indeholder detentionsrapporten i fire tilfælde ikke oplysninger om udlevering af effekter, i form af en kvittering fra den tilbageholdte i detentionsrapporten eller en bemærkning om at den tilbageholdte ikke ønskede at kvittere. Jeg har endvidere noteret mig at den tilbageholdte i 4 tilfælde har kvitteret på et visitationsblad og ikke på detentionsrapporten. Rigspolicechefens kundgørelse må efter min opfattelse forstås således at kvitteringen – hvis den tilbageholdte ønsker at kvittere – skal påføres detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 22, stk. 2.

Det er beklageligt at der i 8 ud af de 10 tilfælde ikke er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsen.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger at de fratagne effekter i de nævnte 3 tilfælde hvor der er henvist til visitationsblad, er udleveret til den tilbageholdte i forbindelse med løsladelsen. Tilsvarende gælder det tilfælde hvor kvittering for modtagelsen er påført det vedlagte visitationsblad. På den baggrund – og idet jeg i øvrigt går ud fra at dette også er tilfældet i de øvrige sager hvor den tilbageholdte har fået frataget effekter – foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

2.5. Tilsyn

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen, har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Er den detentionsanbragte tilset to gange ved fremmøde, og er der ikke påvist forhold ved anbragtes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. (Det fremgår af Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 at rigspolitiet snarest ville undersøge politikredsenes lytte- og overvågningsudstyr). Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Jeg går ud fra at Hillerød politi har udstyr der er godkendt af rigspolitiet, men beder for en ordens skyld politimesteren om oplysning herom.

Også tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. kundgørelsens § 18, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den detentionsanbragtes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde.

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 18, stk. 5. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde (ved angivelse af F eller E, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne).

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den tilbageholdte. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. § 19, stk. 2. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 19, stk. 3. (Det skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten oven over tilsynsrubrikkerne).

Som anført ovenfor under pkt. 2.1., har jeg som udgangspunkt ment at kunne begrænse min beskrivelse af min undersøgelse på dette punkt til at angå de fejl som går igen i alle/eller næsten alle 15 tilfælde.

I detentionsrapporten er der – som allerede nævnt – rubrikker til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen; henholdsvis den foreløbige og den endelige detentionsanbringelse. Der er hermed tilvejebragt det nødvendige retlige udgangspunkt for en effektiv kontrol med det efterfølgende tilsyn med den detentionsanbragte. Rubrikkerne om indsættelse i detentionen er imidlertid ikke udfyldt i alle tilfælde. I 4 tilfælde er hverken rubrikken til angivelse af tidspunktet for den foreløbige eller den endelige detentionsanbringelse udfyldt. I yderligere 3 tilfælde mangler udfyldelse af rubrikken vedrørende tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen. Der mangler således oplysning om tidspunktet for den endelige detentionsanbringelse i 7 tilfælde, men jeg går ud fra at det er sket umiddelbart efter lægetilsynet i sagen, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. I yderligere et tilfælde mangler udfyldelse af rubrikken vedrørende tidspunktet for den foreløbige indsættelse i detentionen. Der mangler således oplysning om foreløbig detentionsanbringelse i 5 tilfælde. I et af disse tilfælde fremgår tidspunktet imidlertid af rubrikken for det første tilsyn (anholdelsen den 18. august 2001, fødselsdato 1103). Der mangler således kun oplysning om foreløbig anbringelse i 4 tilfælde. I 3 tilfælde er der i detentionsrapporten anført det samme tidspunkt for foreløbig og endelig anbringelse (anholdelsen den 14. august, den 19. august, kl. 03.05 og den 19. august 2001, kl. 00.30). I det første af disse tilfælde går jeg ud fra at der ikke var nogen foreløbig detentionsanbringelse. Det drejer sig om den sag i hvilken jeg har lagt til grund at der fandt lægetilsyn sted umiddelbart efter indbringelsen til politistationen, jf. pkt. 2.2. ovenfor. I de 2 øvrige tilfælde fandt lægetilsynet sted kl.

03.38, henholdsvis kl. 02.02, mens både den foreløbige og den endelige anbringelse i detentionen er noteret at være sket kl. 03.11, henholdsvis kl. 01.00.

Det fremgår således af de øvrige oplysninger i sagerne at der fandt en foreløbig anbringelse sted i begge tilfælde og at der er sket en fejl med hensyn til det angivne tidspunkt for endelig detentionsanbringelse.

Det er beklageligt at rubrikkerne om foreløbig og endelig anbringelse ikke er udfyldt i flere tilfælde, jf. kundgørelsens § 22. Disse rubrikker danner som nævnt – sammen med oplysninger om løsladelse (eller evt. udtagelse af detentionen) – grundlaget for en effektiv kontrol med tilsynet med den detentionsanbragte. Jeg henviser også på dette punkt til min henstilling ovenfor under pkt. 2.

I alle de 15 tilfælde som er omfattet af min undersøgelse, har jeg modtaget bagsiden af detentionsrapporterne med rubrikker til tilsynsnotater. Rubrikkerne er udfyldt i næsten alle 15 tilfælde.

Ved undersøgelsen af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 18 tages i det følgende i alle tilfælde hvor dette tidspunkt fremgår, udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse. I de tilfælde hvor der ikke har været nogen foreløbig detentionsanbringelse, tages udgangspunkt i tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen. Der er som nævnt oplysninger om tidspunktet for den foreløbige anbringelse i 11 af de 15 tilfælde.

Første tilsynsnotat er i de fleste tilfælde tidsmæssigt forskelligt fra tidspunktet for indsættelsen i detentionen/lægeundersøgelsen, jf. kundgørelsens § 18, stk. 2, sidste pkt., hvorefter selve detentionsanbringelsen ikke udgør et tilsyn.

I de tilfælde hvor der er sammenfald mellem første tilsyn og indsættelsen i detentionen, har jeg ved min vurdering af om der har været forholdt i overensstemmelse med § 18, set bort fra det pågældende tilsyn.

Det første tilsyn er i de fleste sager foretaget inden for den første halve time efter anbringelsen i detentionen.

Det er efter min opfattelse beklageligt at dette ikke er sket i alle 15 tilfælde.

I 2 tilfælde er det ikke noteret at der har været ført tilsyn med den detentionsanbragte fra den foreløbige anbringelse i detentionen og indtil lægeundersøgelse fandt sted henholdsvis 70 og 62 minutter senere (anholdelsen den 19. august 2001, fødselsdato 2309 og samme dato, kl. 00.30). Det sidste tilsyn i disse 2 tilfælde fandt sted henholdsvis 2 timer og 28 minutter og 3 timer og 59 minutter før løsladelse. Begge disse detentionsanbragte blev anholdt pga. ”vold mv.”. Det fremgår af oplysningerne i detentionsrapporten at disse to detentionsanbragte blev anholdt af de samme to polititjenestemænd og indbragt til politistationen med et minuts mellemrum hvilket tyder på at de to har været i slagsmål med hinanden. Det fremgår endvidere at der har været ført tilsyn med begge de detentionsanbragte kl. 07.30 (som det sidste tilsyn). Det fremgår endvidere at den ene, den førstnævnte, fik sine effekter udleveret kl. 07.58, men først blev løsladt kl. 09.58.

Jeg går ud fra at den pågældende i de to timer forud for løsladelsen blev afhørt om episoden aftenen forinden.

Jeg beder Politimesteren i Hillerød om at oplyse om dette er korrekt. Jeg beder endvidere politimesteren udtale sig om tilsynet med de to detentionsanbragte hvad tidspunkterne for det første og sidste tilsyn angår.

Med hensyn til vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt hvor den tilbageholdte udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle inddragne effekter og penge mv., til eventuelt toiletbesøg mv. og til eventuel afhøring. Det fremgår imidlertid kun (udtrykkeligt) i 2 tilfælde at der er sket afhøring inden løs-

ladelsen (anholdelsen den 18. august, fødselsdato 1103, og anholdelsen den 23. august 2001).

Bortset fra de 2 tilfælde ovenfor, som jeg har spurgt til, har der i øvrigt – i det omfang hvor løsladelsestidspunktet fremgår – været foretaget tilsyn inden for de sidste 45 minutter før udtagelse af detentionen/løsladelse.

Jeg bemærker generelt at det efter min opfattelse er hensigtsmæssigt at angive hvornår der er sket udtagelse af detentionen, f.eks. ved udtrykkeligt at anføre det ud for sidste tilsyn.

I intet af de 15 tilfælde har der været ført tilsyn med et interval som svarer til udgangspunktet i kundgørelsens § 18, stk. 1, på en halv time. Kun i 4 tilfælde har der været et tidsmæssigt interval mellem (alle) tilsyn med den detentionsanbragte under 45 minutter. Der har været et interval mellem tilsynene på op til en time og 14 minutter (anholdelsen den 7. august 2001)

Det er beklageligt at der ikke er ført tilsyn i overensstemmelse med kundgørelsen på dette punkt. Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe overholdelsen af bestemmelsen i kundgørelsens § 18, stk. 1.

Som nævnt skal der føres et skærpet tilsyn med den tilbageholdte mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås, som anført i § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end tilsyn efter § 18.

Jeg lægger til grund at der var foreløbig detentionsanbringelse i 11 tilfælde. I 4 af de 11 tilfælde strakte den foreløbige anbringelse i detentionen sig ud over en halv time. I 2 af de 4 tilfælde er det som anført ovenfor, ikke noteret at der har fundet tilsyn sted overhovedet i denne periode. I ingen af de to øvrige tilfælde er det angivet at der har fundet et skærpet tilsyn sted.

Jeg lægger til grund at dette ikke har været tilfældet.

Det er beklageligt at der i disse tilfælde ikke blev ført skærpet tilsyn indtil der havde fundet lægeundersøgelse sted. Jeg går ud fra at dette skyldes manglende kendskab til de på det tidspunkt helt nye regler. Herefter og idet jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe overholdelsen af reglerne om skærpet tilsyn, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg går ud fra at den detentionsanbragtes tilstand i ingen af de 11 tilfælde hvor der fandt foreløbig anbringelse sted, har nødvendiggjort et tilsyn hyppigere end udgangspunktet i kundgørelsens § 18, stk. 1, på en halv time.

I 14 af de 15 tilfælde er der for hvert tilsyn angivet klokkeslæt og initialer på den der har forestået tilsynet, dog mangler angivelse af initialer i enkelte tilfælde (jeg går ud fra at tilsynet i disse tilfælde er udført af den hvis initialer er angivet ved det tilsyn ovenfor for hvilket det er angivet hvem der har udført tilsynet). For et enkelt tilsyns vedkommende er der ikke angivet initialer, men forbogstav og efternavn.

Det er beklageligt at det ikke ved alle tilsyn er angivet hvem der udførte tilsynet.

Hvis den samme person udfører flere på hinanden følgende tilsyn, bør det efter min opfattelse for hvert enkelt tilsyn angives hvem der har udført tilsynet – evt. ved et gentagelsestegn.

Som anført ovenfor skal navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 18. Det er således ikke, som efter den tidligere gældende kundgørelse, tilstrækkeligt at anføre initialer.

Det er beklageligt at der kun i forbindelse med et enkelt tilsyn er anført navnet på den der har udført tilsynet. Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe overholdelsen af bestemmelsen i kundgørelsens § 18, stk. 5.

De to første tilsyn skal, som nævnt, ifølge kundgørelsens § 18, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen.

Jeg har i tilknytning til denne regel i forbindelse med min inspektion af detentionen i Slagelse (mit j.nr. 2001-2428-618 PH) bl.a. anført følgende (i min rapport af 27. marts 2002):

”...

Da tilsyn indtil der har fundet lægetilsyn sted, altid skal ske ved fremmøde, jf. § 12, stk. 2 og § 19, stk. 2, går jeg ud fra at der sigtes til tilsyn efter lægeundersøgelsen. Jeg går med andre ord ud fra at der efter lægeundersøgelsen (endelig detentionsanbringelse) i alle tilfælde skal ske tilsyn ved fremmøde de første to gange, også selv om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Jeg går endvidere ud fra at selve lægetilsynet ikke kan medregnes i de to tilsyn.

*Såfremt denne forståelse er forkert, beder jeg Justitsministeriet om at meddele mig det.
...”*

Jeg har endnu ikke modtaget svar fra ministeriet.

Det er vedrørende alle tilsyn på nær et angivet hvilken type tilsyn der var tale om (fremmøde eller elektronisk). I dette tilfælde er der under bemærkninger anført ”dum og højtråbende” (anholdelsen den 9. august 2001). Det andet tilsyn i dette tilfælde skete ved personligt fremmøde (bemærkninger: ”vred”).

Jeg lægger til grund at også det første tilsyn skete ved personlig fremmøde.

I de fleste tilfælde fremgår det at kun det første tilsyn foregik ved personligt fremmøde. I andre tilfælde fremgår det at første tilsyn (og efterfølgende, bortset fra enkelte i forbindelse med toiletbesøg) var elektronisk.

Det er beklageligt at kundgørelsen ikke er overholdt i hovedparten af tilfældene på dette punkt. Hvis den forståelse af reglerne som jeg har givet udtryk for i forbindelse med min inspektion af detentio-

nen i Slagelse, er rigtig, er kundgørelsen kun overholdt i et enkelt af de 15 tilfælde (anholdelsen den 9. august 2001). Jeg går ud fra at politimesteren vil indskærpe pligten til personligt fremmøde de første to gange der udføres tilsyn med den detentionsanbragte.

Der er i mange tilfælde angivet bemærkninger i feltet til brug herfor. Der er især oplysninger om toiletbesøg eller oplysninger om at den detentionsanbragte sov.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 6, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb. Sådanne bestemmelser må dog ikke være lempeligere end kundgørelsens regler.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der er fastsat sådanne lokale bestemmelser og i givet fald sende mig en kopi heraf.

2.6. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 20 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Løsladelsestidspunktet mangler i detentionsrapporten i 7 tilfælde.

Jeg har ikke modtaget udskrifter fra POLSAS, men jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet i alle tilfælde (tillige) er angivet heri.

2.7. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 21, stk. 1, i kundgørelsen skal den tilbageholdte efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholbehandling og -afvænnning. Vejledning skal ske ved

udlevering af Rigspolitechefens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” – som er udsendt i en ny revideret udgave i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse – eller en lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de nævnte oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholbehandling og -afvænnning.

Efter kundgørelsens § 21, stk. 2, skal det i detentionsrapporten anføres at pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1 ved udlevering af pjece/blanket. Detentionsrapporten indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den tilbageholdte. Denne rubrik er i intet tilfælde udfyldt, og det er derfor ikke muligt at efterprøve om der er sket vejledning efter § 21, stk. 1.

Det er beklageligt at der i intet tilfælde er notat om at der er sket vejledning i overensstemmelse med kundgørelsens § 21, stk. 1, jf. kundgørelsens § 21, stk. 2. Jeg henviser også på dette punkt til min henstilling ovenfor under pkt. 2. (om indskærpelse af notatpligten).

Som omtalt under pkt. 1 lå der på en hylde under visitationsskranken et oplag af Rigspolitechefens vejledning om alkoholafvænning og -behandling (”Hvor går du hen, når du går ud?”) i den nyeste udgave. Jeg går derfor ud fra at den er tilbudt i de konkrete sager som er omfattet af min undersøgelse.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Hillerød, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen